קמ"ל. דהאי לא תוך תוכו הוא אלא כגון כלי בתוך המטר ופיו למעלה מפי המטר: והסיט בו את הטהור טהור. כדמפרש טעמא לקמן: בקומטו של טהור והסיט בו את הזב טמא. הטהור שהרי נגע אם הזב חב מטמא במשא דכתיב במשכב (ויקרא טו) והטמא אור תורה אור

ולא תוך תוכו קמ"ל אמר ר"ל "קנה בקומטו של זב והסיט בו את הטהור טהור קנה בקומטו של טהור והסיט בו את הזב טמא מאי טעמא דאמר קרא °וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שטף במים זהו הסיט של זב *שלא מצינו לו טומאה בכל התורה כולה ואפקיה רחמנא בלשון נגיעה למימרא דהיסט ונגיעה כידיו מה התם מאבראי אף הכא מאבראי: אבל הזב ובעל קרי אינן מטמאין וכו': זב דכתיב °כי יהיה זב מבשרו עד שיצא זובו מבשרו בעל קרי דכתיב °ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע: היה אוכל בתרומה והרגיש וכו': אותו *והתניא ר"א אומר כל האוחז באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם אמר אביי במטלית עבה רבא אמר אפילו תימא במטלית רכה כיון דעקר עקר ואביי חיש דילמא אתי לאוסופי ורבא לאוסופי לא חיש (ג) *והתניא למה זה דומה לנותן אצבע בעין שכל זמן שאצבע בעין מרמעת וחורת ומרמעת ורבא כל ארמומי והדר ארמומי בשעתא לא שביח אמר שמואל °כל שבבת זרע שאין כל גופו מרגיש בה אינה מטמאה מ"ט שבבת זרע אמר רחמנא בראויה להזריע מיתיבי *"היה מהרהר בלילה ועמד ומצא בשרו הם טמא תרגמא רב הונא "במשמש מטתו בחלומו דאי אפשר לשמש בלא הרגשה לישנא אחרינא אמר שמואל כל שבבת זרע שאינו יורה כחץ אינה מטמאה מאי איכא בין האי לישנא להאי לישנא איכא בינייהו "נעקרה בהרגשה ויצאה שלא בהרגשה מילתא דפשיטא ליה לשמואל מיבעיא ליה לרבא דבעי רבא נעקרה בהרגשה ויצתה שלא בהרגשה מהו ת"ש *בעל קרי שטבל ולא הטיל מים לכשיטיל מים טמא שאני התם דרובה בהרגשה נפק לישנא אחרינא אמרי לה *"אמר שמואל כל שבבת זרע שאינו יורה כחץ אינה מזרעת אזרועי הוא *דלא מזרעא הא טמויי מטמיא שנאמר °כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה אפילו קרי בעולם בעי רבא עובר כוכבים שהרהר וירד וטבל מהו אם תמצי לומר בתר עקירה אזלינן הני מילי לחומרא אבל הכא דלקולא לא אמרינן או דילמא לא שנא 'תיקו בעי רבא זבה שנעקרו מימי רגליה אזלינן הני מילי שבבת זרע דלא מצי נקיט לה אבל מימי רגליה דמצי נקיט לה לא או דילמא לא שנא "תיקו בעי רבא עובדת כוכבים זבה שנעקרו מימי רגליה

ויקרא טו

דברים כג

מתן

למימרא היסט ונגיעה כידיו. פרש"י דמהכא יליפינן לכל נגיעות כגון קרן וכבלה שנגעו בסתרו של טהור וקשה דלא מצי יליפין כי היכי דבעינן נגוי הזב ה"נ בעינן שנגע בגלוי של טהור לענין היסט נמי ניליף דבעינן בגלוי כדבעינן בגלוי הזב והכא אמרינן דקנה בקומטו של טהור והסיט בו את הזב ממא ואמר נמי דבית הסתרים מטמא במשא אלא גרלה לפרש דזב וקרן וכבלה שנגעו בסתרו של טהור דטהור לא מצי יליפין אלא מלשון נגיעה דכתיב בטלאה וטהור הטנע בזב נמי כתיב הטנע בבשר הזב ולשון נגיעה משמע מאבראי שנגע הטהור בגלוי בטומאה וכן משמע פ"ק דקדושין (דף סה.) דאמר שולח הכל מודים דלשון גלוי הוא אלא קרן וכי יגע אמר רחמנא והאי בר נגיעה הוא וכתיב פשיטא ליה דבעי שיהא גלוי אלא דסבר אגיעות דהכא

ראיתקש לירק:

אותו ס"ר והתניא ר' אליעזר אומר כל האוחז ומשתין כו'. פירכא זו תמוהה בעיני כיון דכתיב בקרא משמרת תרומותי וצות וכתוב לשמור אותה שלא תטמא וכי בשביל הכפי' שאמרו כאילו מביא מבול לעולם לא יטמא פ"משאות את התרומה (ג) וצ"ע:

שבבת זרע אבר רחסר' בראויה להזריע. אפי' באין זורה כחץ אינה מטמאה בנסכים ובראויה להזריע כיון שנעקר בהרגשה. תר' דאמרינן בסוף נזירים אינו קיים לה ביורה כחץ וכיון שאמרת שאינו יורה כחץ יוצא ויתן כתובה ומאי נפקא לן אם אינו יורה כחץ פ"פ ראוי הוא להזריע ר"ל דלעולם בשאינו יורה כחץ אינו ראוי להזריע ובהא פליגי הני לישני דהכא דלישנא קמא סבר כיון שנעקר בסוף באותו ענין שראויה להזריע מטמאה אי א"ל ראויה הוא להזריע אלא שאינה יכולה להעבר בשאינה יורה כחץ לפי שאינו נכנס עד סיום ההריון אלא שותת ויורה לחוץ:

אזרועי הוא דלא מזרעא הא טמויי מטמאה. אפי' נעקר בלא הרגשה ראי לאו הכי היינו לישנא קמא: זבה שנעקרו סימי רגליה. פרש"י בתשובה דלהבי בעי בזבה ולא בעי בזב לפי שכאשה מתענגין כל סימי רגליה בבת אותה לאתתא מטמא"כ באיש:

ג) ולפי מש"כ בב"י נמצא"ש גרים כ"כ בשם הזה"ק וכ"כ בפרש"ש שם דשון זה מצוי מכל עבירות בתורה נמשכו אז ונלמ"ה ר"ל דשב ואל"ס מדרש ומכמ"כ בבמות דף ל פ"ם תר"ק.

לה א מיי' פ"ח מהלי מעמאי משכב ומושב סלכה ה:

לו ב מיי' פ"ה מהל' שאר אבות הטומאה הלי"ל סמג עשין רטו:

לז ג ר מיי' שם הלי"ם:

לח ה מיי' שם הלי"ד:

לט ו מיי' שם הלי"ו:

מ ז מיי' שם הלי"ח:

מא ח מיי' פ"ב מהל' מעמאי משכב ומושב סלכה ס:

תוספי הרא"ש

למימרא ד ח"ם ס וגגיעה כידיו. פרש"י (רסתבי') דסתבא יליפינן לכל הנגיעות דאין סגע בית הסתרים מטמא מראפקיה רחמנא בלשון נגיעה ללמד על כל נגיעה דכתיבא נבי טומאה שתהא [בגלוי] והייט דאמר' בפ"ק דקדושין אמר יולא הכל מודים דלשון גלוי הוא אבל השרץ כי יגע אמר רחמנא והאי בר נגיעה הוא וכתיב פשיטא ליה דבעי שיהא גלוי אלא דסבר אגיעות דהכא

ראיתקש לירק:

אותו ס"ר והתניא ר' אליעזר אומר כל האוחז ומשתין כו'. פירכא זו תמוהה בעיני כיון דכתיב בקרא משמרת תרומותי וצות וכתוב לשמור אותה שלא תטמא וכי בשביל הכפי' שאמרו כאילו מביא מבול לעולם לא יטמא פ"משאות את התרומה (ג) וצ"ע:

שבבת זרע אבר רחסר' בראויה להזריע. אפי' באין זורה כחץ אינה מטמאה בנסכים ובראויה להזריע כיון שנעקר בהרגשה. תר' דאמרינן בסוף נזירים אינו קיים לה ביורה כחץ וכיון שאמרת שאינו יורה כחץ יוצא ויתן כתובה ומאי נפקא לן אם אינו יורה כחץ פ"פ ראוי הוא להזריע ר"ל דלעולם בשאינו יורה כחץ אינו ראוי להזריע ובהא פליגי הני לישני דהכא דלישנא קמא סבר כיון שנעקר בסוף באותו ענין שראויה להזריע מטמאה אי א"ל ראויה הוא להזריע אלא שאינה יכולה להעבר בשאינה יורה כחץ לפי שאינו נכנס עד סיום ההריון אלא שותת ויורה לחוץ:

אזרועי הוא דלא מזרעא הא טמויי מטמאה. אפי' נעקר בלא הרגשה ראי לאו הכי היינו לישנא קמא: זבה שנעקרו סימי רגליה. פרש"י בתשובה דלהבי בעי בזבה ולא בעי בזב לפי שכאשה מתענגין כל סימי רגליה בבת אותה לאתתא מטמא"כ באיש:

ג) ולפי מש"כ בב"י נמצא"ש גרים כ"כ בשם הזה"ק וכ"כ בפרש"ש שם דשון זה מצוי מכל עבירות בתורה נמשכו אז ונלמ"ה ר"ל דשב ואל"ס מדרש ומכמ"כ בבמות דף ל פ"ם תר"ק.

[שבת פב: וב"ב]

[פרש"י מטורא חכים פרק ז]

[שבת מא. לעיל יב.]

[לעיל יב.]

מקוואות פיא מ"ג

תורות הב"ח

(ג) נמ' לא חיים ולא אמטמא: (כ) רש"י ד"ה דכתיב וד"ה לא שמש סר"ל:

מקוואות פ"ם מ"ד מולין כה:

[מגילה טו.]

גליון הש"ס

גמ' אמר שמואל כל ש"ר וכו'. עי' לעיל ידע"ל תר"ה חוכני: שם אלא מאעמא הא מעמיי מעמאי. ע' לקמן נ ע"ל הר"ם ב: רשב"ם ד"ה לא שמש וכו' למילף לגמילת ידים וכו'. תוס' קו ע"ל וש' כתוס' שם ד"ה מעוה ל"ע וש' רש"י קדושין כה ע"ל ד"ה לענין מומאה:

[לעיל דף מ.]

[מהל"ל הטילמן]

1 כמ"ל: מהרי.

מוסף רש"י שלא מצינו לו. בשאר טומאות שבתורה אלא בזב (שבת פג.): אף הכא מאבראי. דקי"ל מגע בית הסתרים אינו מטמא ונפקא לן מוכל אשר יגע בו הזב וגו' הא שטף טהור, בתמיה, הא עכילה נמי, אלא כל אשר יגע בו הזב בדבר שהוא נגוי וידיו הזב לא שטף עדיין כל גופו במים, אלא מכל מקום, וכמה בגדיו (קדושין כה.). כאילו מביא מבול לעולם. שמתמתם וכל לידי קרי, הוא קלקלו של דור המבול, מוליאים שכבת זרע לבטלה (שבת מא.) שבגירה זו היתה בידם, לכתיב (בראשית ו) כי השחית כל בשר, ואמרו (ר"ה יב.) ברוחמין קלקלו (לעיל יג.). ולא הטיל מים. קודם עכילה, לכשיטיל מים טמא. שמא נשאר בפי האמה לחלות קרי ויוצא עם מי רגלים, ושכבת זרע מטמאה בכל שהוא אפילו בכעין מרדל (מולין כד:).